06/04/2026

Patriarhul Daniel: Învierea lui Lazăr – prevestire a Morții și Învierii lui Hristos și icoană profetică a Învierii de obște (Text integral)

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, a adresat un cuvânt de binecuvântare cu prilejul întâmpinării pelerinilor pe esplanada Reședinței Patriarhale, la finalul Pelerinajului de Florii din acest an.

Patriarhul României a subliniat mai multe aspecte referitoare la ultima minune săvârșită de Mântuitorul Iisus Hristos.

Text integral:

Învierea lui Lazăr – prevestire a Morții și Învierii lui Hristos și icoană profetică a Învierii de obște
Din tâlcuirea Sfântului Ioan Gură de Aur (†407), a Sfântului Chiril al Alexandriei (†444) și a marelui predicator latin Petru Chrysologul (†451), episcopul Ravenei, privind învierea lui Lazăr, reținem următoarele idei principale:

1. Spre deosebire de învierea fiicei lui Iair și a fiului văduvei din Nain, care au fost săvârșite de Domnul Iisus Hristos la scurt timp după moartea acestora și înainte de înmormântarea lor, învierea lui Lazăr a fost făcută de Domnul Iisus, cu un scop precis, abia după patru zile de la moartea lui Lazăr, când trupul acestuia a început

să se descompună și să miroase greu.[1]

2. Domnul Iisus Hristos a înviat din morți pe Lazăr abia a patra zi de la moartea acestuia, cu scopul de-a ajuta pe ucenicii Săi întristați și nedumeriți să creadă în Învierea lui Hristos, după ce mai înainte le-a spus acestora că El va fi batjocorit, bătut și omorât la Ierusalim, dar a treia zi va învia (cf. Matei 20, 17-19).[2]

3. Domnul Iisus Hristos a înviat din morți pe prietenul Său Lazăr din Betania și pentru a consola și bucura pe surorile întristate ale acestuia, Marta și Maria, dar și pentru a le ajuta pe acestea să creadă că Iisus Însuși va trece în curând prin moarte, însă va învia din morți, dăruind viață tuturor celor morți, la Învierea de obște sau universală.[3]

4. Învierea lui Lazăr este o prefigurare sau o imagine a învierii lui Hristos Însuși, deoarece Cel ce a înviat din morți pe omul Lazăr, poate învia din morți și propria Sa fire omenească, El fiind Dumnezeu întrupat sau înomenit tocmai pentru a mântui pe oameni de păcat și de moarte.[4]

5. Învierea lui Lazăr este, în mod deosebit, prefigurarea sau icoana tainică a învierii de obște, a tuturor oamenilor, la sfârșitul veacurilor, deoarece ea se referă și la trupurile putrezite sau descompusele ale oamenilor din toate timpurile și toate locurile. Această înviere de obște sau universală a fost prezisă de mari profeți ai Vechiului Testament ca Isaia (26, 19), Iezechiel (37, 1-10) și Daniel (12, 2), iar apoi vestită și dovedită de Domnul Hristos (cf. Matei, 10, 8; Marcu 12, 24-27; Luca 20, 35-38; Ioan 5, 28-29). Sfântul Chiril al Alexandrei spune că atunci când Iisus a strigat cu glas mare: „Lazăre, vino afară”, El a prevestit trâmbița arhanghelului care va vesti învierea morților la sfârșitul veacurilor (cf. 1 Corinteni 15, 52).[5]

6. Domnul Iisus a înviat din morți a treia zi, deoarece El este Domnul vieții, iar Lazăr a fost înviat din morți a patra zi, fiind slujitorul.[6] Când Iisus a plâns pentru Lazăr cel mort, ca semn de compasiune pentru prietenul Său Lazăr (cf. Ioan 11, 35) și consolare a surorilor sale Marta și Maria, El a plâns, totodată, și pentru întreaga umanitate care sfârșește în moarte, deoarece omul nu a fost creat de Dumnezeu spre stricăciune (cf. Înțelepciunea lui Solomon 1, 14), ci pentru viață veșnică. „Domnul lăcrimează, văzând pe omul făcut după chipul Său intrat în stricăciune, ca să ne scape de lacrimile noastre. […] Iudeii socoteau că lăcrimează pentru moartea lui Lazăr, dar El lăcrima din milă pentru toată firea omenească, plângând nu numai pe Lazăr, ci cugetând la vechea întâmplare când toată firea omenească a ajuns sub moarte, căzând cu dreptate sub pedeapsa aceasta”[7].

7. Învierea lui Lazăr a fost minunea care a impresionat cel mai mult mulțimea

ideilor, care veniseră la Ierusalim pentru a serba Paștele iudaic, încât mulți „așterneau hainele la picioarele Lui” (cf. Matei 21, 8), iar toată „cetatea s-a cutremurat” (Matei 21, 10). Cei ce l-au întâmpinat, cu multă bucurie și entuziasm, pe Iisus cu ramuri de palmieri și de măslin „aveau despre el o părere mai mare decât despre un proroc și ziceau: Osana, binecuvântat este cel ce vine într-un nume Domnului (Ioan 12, 13)”.[8]

8. Însă, pe de altă parte, învierea lui Lazăr a grăbit hotărârea luată de arhiereul Caiafa, alți arhierei și farisei de a-L ucide pe Iisus, pentru că făcea multe minuni, dar și pe Lazăr, cel înviat de El (cf. Ioan 11, 45-50), pentru că era o mărturie concretă a minunii săvârșite de Iisus din Nazaret.

9. De aceea, după intrarea triumfală a Domnului Iisus în Ierusalim, începe săptămâna Sfintelor Sale Pătimiri, a morții și îngropării Sale, iar în ziua întâi a săptămânii următoare (Duminica), Învierea Sa din morți (Sfintele Paști).

Iubiți pelerini,

Sâmbăta lui Lazăr și Duminica Floriilor constituie poarta luminoasă de intrare în Săptămâna Sfintelor Pătimiri, lăudându-L pe Domnul Iisus Hristos, asemenea copiilor din Ierusalim, ca fiind Biruitorul morții și Soarele Dreptății.

Înainte de călătoria Sa din Betania către Ierusalim și intrarea Sa triumfătoare în această cetate, Domnul Iisus a săvârșit „o nouă procesiune”, și anume Învierea lui Lazăr, pentru a scoate pe toți oamenii din întunericul morții: „Iar eu L-am văzut astăzi pe Hristos, Soarele Dreptății și Făcătorul luminătorilor, săvârșind această nouă procesiune”, spune un teolog bizantin[9].

Așa cum Lazăr a fost rechemat la viață de Domnul Iisus Hristos, plin de iubire pentru prietenii Săi, și noi suntem chemați să ieșim din „mormântul” vieții egoiste, pentru a trăi cu bucurie ca fii ai lui Dumnezeu după har, demnitate dăruită nouă la Sfântul Botez.

Această chemare sfântă transformă pelerinajul nostru dintr-o simplă comemorare istorică într-o bucurie a învierii sufletului, din moartea cauzată de păcat, pentru a primi, cu inimă curată de copil, lumina neînserată a Împărăției iubirii Preasfintei Treimi.

Prezența familiilor din parohii la acest pelerinaj, bunici, părinți, copii și nepoți, împreună cu părinții duhovnicești, ierarhi, preoți și diaconi, dar și cu monahi și monahii, arată o comuniune în procesiune, o ceremonie bisericească pentru a primi o binecuvântare cerească.

În concluzie, pelerinajul de astăzi, însoțit de rugăciuni și cântări, aduce binecuvântare familiilor conjugale, comunităților parohiale, comunităților monahale și orașului întreg. În Săptămâna Sfintelor Pătimiri, care urmează, suntem chemați să primim în sufletele noastre iubirea lui Hristos Cel smerit și blând, jertfelnic și iertător.

Purtând în mâini ramurile binecuvântate de Florii, să simțim duhovnicește că fiecare dintre noi este, de fapt, un pelerin al Luminii Învierii. Să așternem înaintea Mântuitorului Hristos gândurile noastre cele bune și dorința de înnoire a vieții, pentru ca, mergând împreună cu El pe calea Crucii, cu iubire smerită și milostivă, să ne învrednicim a primi și bucuria slăvitei Sale Învieri.

Vă felicităm pe toți cei prezenți la acest Pelerinaj de Florii în anul omagial, 2026, al familiei creștine. Ne rugăm Domnului Iisus Hristos să binecuvânteze casele și familiile dumneavoastră, să dăruiască părinților ajutor, bunicilor sănătate și copiilor creștere duhovnicească.

Să vă pregătiți cu bucurie pentru sărbătoarea Sfintelor Paști, pentru întâlnirea sfântă cu Domnul Iisus Hristos, Cel ce a biruit moartea și ne-a dăruit viața veșnică, spre slava Preasfintei Treimi și mântuirea noastră. Amin!

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Note
[1] Cf. Pierre Chrysologue, „La résurrection de Lazare”, în L’ évangile selon Jean expliqué par les Pères, editions Desclée de Brouwer, Paris, 1985, pp. 105-106.

[2] Idem, op. cit. p. 107.

[3] Idem, op. cit., p. 107.

[4] Idem, op. cit., p. 107.

[5] Sf. Chiril Al Alexandriei, Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan, coll. PSB, vol. 41, serie veche, trad., introd. și note Pr. Dumitru Stăniloae, EIBMBOR, București, 2000, p. 757.

[6] P. Chrysologue, „La résurrection de Lazare”, în op. cit., p. 106.

[7] Sf. Chiril Al Alexandriei, op.cit, p. 752

[8] Sf. Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan, vol. II, Omilia 66, trad. Maria-Iuliana Rizeanu, Mihai Grigoraș, coll. Părinți și Scriitori Bisericești, vol. 18, serie nouă, Ed. Basilica, București, 2019, p. 235.

[9] Mihail Choniates, „Ὁμιλία εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Βαΐων (Omilie la Sărbătoarea Floriilor)”, în: Τὰ σωζόμενα, ed. îngrijită de Spiridon P. Lambros, vol. I, Atena, 1879, p. 131.

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro